

BÉLA FARAGÓ
DUSTBALL SONGS AND DANCES

BMC Records

BMC CD 258

Faragó Béla: Pormacska dalok és táncok

Faragó Béla legújabb lemezén – amint arra az Előszó alcíme is utal (Vázlatok egy önarcképhez) – a szerző minden eddigi zenei tevékenységének emlékét ott találjuk. Megjelennek stílusok, melyek hatottak zeneszerzői gondolkodására, ott vannak azoknak az együtteseknek a zenei lenyomatai, melyekben aktív muzsikusként tevékenykedett, és bizonyára a Zeneakadémia professzorának jazz-zeneszerzés órái is felbukkannak valamilyen formában a kompozíciókban. A lemez közel huszonöt évet fog át, az 1986 és 2009 közötti alkotói periódus azon műveiből ad ízelítőt, melyekben az énekhang – ezzel együtt pedig a szöveg – meghatározó szerepet töltött be a darabokban. Az első nagy blokk Franz Kafka Az átváltozás című elbeszélése alapján készült opera keresztmetszete. Voltaképpen az opera kórustételeiből összeállított szvit – Pormacska dalok és táncok – tizenkét tétele meséli el Gregor Samsa utazó ügynök történetét, aki egy nap arra ébredt, hogy bogárrá változott. A Faragó-műben a főhős lelki és fizikai küzdelmét, az élettől való búcsúját a Kafka-novellában nem szereplő „kitalált” lények, a pormacsák kísérik. A dalmű során a főhöst ők vigasztalják, ők fedezik fel új képességeit, ők kísérik el az élet utolsó pillanataiban. A szvit tételeiben Faragó Béla nem csak a színpadi történetet foglalja össze, hanem a vokális zene történetét is. Hallhatunk gregorián utánezeteket, megjelenik a korai többszólamúság, a madrigál, a barokk korál allúziója, a bel canto, a népdalra emlékeztető megszólalások, sőt, zörej- és testhangok is. A kivételes feladatra kivételes előadók vállalkoztak: a Szent Efrém Férfikar négy jeles tagja – Bubnó Tamás és Márk, Philipp György és Silló György. Művészi sokoldalúságuknak köszönhetően virtuózan váltanak egyik énekstílusról a másikra, melyhez két tételben Kántor Balázs csellóhangja társul. A középső blokk hét József Attila-vers megzenésítése. Károlyi Katalin mezzoszopránja rendkívül érzékletesen jeleníti meg a versek hangulatát, énekét Kerek István hegedűje és a szerző zongorajátéka teszi teljessé. A lemez utolsó része, a Hortobágyi Lászlóval közös Nem lett-e hüvösebb? címet viselő alkotás új dimenziókat nyit meg a 21. századi zeneszerzésben, ahol az indiai rága és a repetitív zene alkalmazásával a régi és a modern ad randevút egymásnak.

Kovács Ilona